

The logo for PEMB 36 features a stylized blue and grey 'B' symbol to the left of the text 'PEMB 36'. 'PEMB' is in black and '36' is in a larger, bold, brown font.

PEMB 36

Pla Estratègic Metropolità de Barcelona • març 2012

ÍNDEX

El PEMB presenta vint projectes estratègics

El Banc de Sang i Teixits, model d'empresa pública capdavantera

El PEMB analitza quines són les tendències mundials i com impacten en les grans metròpolis

El PEMB presenta vint projectes estratègics

Pensar a escala metropolitana i el treball conjunt de tots els municipis de l'AMB per superar l'actual crisi econòmica, s'apunten com a dos punts claus en l'estratègia metropolitana.

El passat 20 de febrer es va celebrar el **10è Consell General del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona**, a l'Ajuntament de Barcelona, amb l'assistència de més de 350 persones.

L'acte va ser inaugurat per l'alcalde de Barcelona i president del Consell General del PEMB, **Xavier Trias**, que va destacar que el 2011 ha estat un any clau, caracteritzat pel debat polític i la constitució del nou govern de la metròpolis: l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB).

Xavier Trias considera que l'AMB –una de les competències de la qual és la planificació estratègica– pot contribuir de manera decisiva a remuntar l'actual crisi econòmica. **Cal establir prioritats i prendre decisions sobre a què es destinen els recursos existents. Per aquest motiu, és fonamental tenir un pla estratègic.**

Per superar els reptes amb què s'enfronten les grans ciutats europees, com Barcelona, "és cabdal disposar d'una visió de futur compartida que ens marqui l'horitzó de cap a on volem anar". Cal treballar perquè les propostes es converteixin en realitat i contribueixin a generar una estructura econòmica metropolitana i es potenciïn els sectors emergents, com el disseny, la logística, la salut, etc., sense oblidar el manteniment i la modernització del teixit industrial.

L'alcalde considera fonamental també aconseguir la col·laboració i la implicació de tothom per crear noves oportunitats –de present i de futur– i, per damunt de tot, generar activitat, nova ocupació i la resolució de problemes socials. Aquest és l'objectiu que també es va marcar el PEMB - Visió 2020 i, consegüentment, les comissions que treballen en la seva implementació.

A. Vives, J. Trullén, X. Trias, F. Santacana, C. Losada

A continuació, el coordinador general del PEMB, **Francesc Santacana**, va informar sobre l'auditoria del 2010, el tancament pressupostari del 2011 i la previsió de despeses del 2012, que es caracteritza per la seva moderació.

Quant a la Memòria d'activitats, Francesc Santacana va destacar que l'any 2011 ha estat un any d'acció. Un any en què l'objectiu prioritari ha estat passar de les propostes als projectes concrets, aconseguir que aquests es portin a la pràctica i generin un procés de canvi a la metròpolis.

Altres dos punts del 2011 que el coordinador del Pla va posar en relleu són, per una banda, el canvi d'estatuts (a partir d'ara, el president del Consell General del PEMB serà el president de l'AMB) i, per altra banda, el nomenament del vicepresident de Planificació Estratègica de l'AMB, Joan Trullén, com a president de la Comissió Delegada del Pla. Aquest nomenament va ser ratificat en aquest 10è Consell General.

Joan Trullén, com a president de la Comissió Delegada del PEMB, va presentar el Pla de treball del PEMB per al 2012. També va remarcar, en la seva intervenció, la importància de la creació de la nova AMB, que integra l'àmbit de la planificació estratègica, perquè és fonamental que tots els municipis que conformen l'àrea metropolitana de Barcelona treballin conjuntament per superar la crisi. **Cal pensar sempre a escala metropolitana.**

Tot seguit va intervenir el president de la Comissió d'Estratègia, **Carlos Losada**, que va destacar que dues de les funcions bàsiques, entre d'altres, del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona són: convertir-se en un observatori de les grans tendències d'arreu del món i impulsar el pas de les idees als projectes concrets. També va fer esment de l'informe publicat recentment pel PEMB titulat *Les grans tendències mundials i els seus impactes en les grans metròpolis*.

Perquè fa a les comissions, considera que aquestes han d'esperonar els protagonistes del canvi (administracions, empreses i agents socials) per tal de demostrar que és possible aquest pas de les idees a la realitat. Una altra de les seves funcions bàsiques és prioritzar l'execució d'aquests projectes.

Per acabar, van intervenir els representants de les sis subcomissions de la Comissió d'Estratègia del PEMB, que van explicar els projectes que s'impulsen des de cada comissió, com també l'estat d'evolució d'aquests. Aquesta vintena de projectes es deriven dels reptes i objectius inclosos en el Pla estratègic metropolità de Barcelona - Visió 2020, aprovat el novembre de 2010.

A continuació s'enumeren les sis subcomissions i el seu coordinador o representant:

- **Sostenibilitat Ambiental.** Sergi Ferrer-Salat, president de Ferrer Internacional. Coordinador.
- **Posicionament Internacional.** Senén Florensa, secretari d'Afers Exteriors de la Generalitat de Catalunya. Coordinador.
- **Sectors Emergents.** Montserrat Vendrell, directora general de Biocat. Coordinadora.
- **Competitivitat Industrial.** Josep Narcís Arderiu, conseller delegat de GECSA Ingeniería (per delegació del coordinador d'aquesta comissió, Oriol Guixà, conseller delegat i vicepresident de La Farga Group).
- **Atracció de Talent i Emprenedoria.** Francesc Fajula, director general de la Fundació Banesto. Coordinador.
- **Cohesió Social.** Jordi Tudela, director de l'Àrea Social d'AS-PROSEAT i coordinador de la comissió, i Gemma Pifarré, cap de l'Àrea de Promoció de l'Accessibilitat i Supressió de Barreres de la Generalitat de Catalunya.

En la cloenda de l'acte, l'alcalde de Barcelona va dir que "si algú ens pot treure de la crisi és l'àrea metropolitana; tenim actius i potencials i ara tenim un òrgan de govern amb capacitat d'aplicar-hi polítiques".

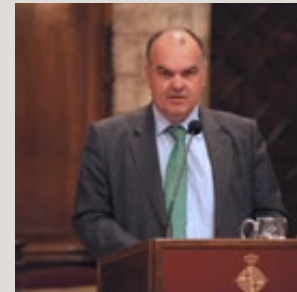
Projectes en marxa i estat d'evolució

 acabat en curs inicial

Sergi Ferrer-Salat,
Sostenibilitat Ambiental

- 1.1. Proposta de la societat civil per al lideratge de Barcelona en el disseny energètic i ambiental de la nova construcció i l'edificació existent.
- 1.2. Projecte estratègic de rehabilitació energètica dels edificis de Barcelona.
- 1.3. Models innovadors de mobilitat sostenible a l'AMB.
- 1.4. Promoure el desenvolupament del projecte d'eco-barri a Barcelona.

Josep Narcís Arderiu,
Competitivitat Industrial

- 4.1. Mapa del sòl industrial: "Condicions del sòl industrial per a la localització d'empreses a la RMB".
- 4.2. Modernització de la indústria: empreses tractores de l'AMB i centres de recerca - centres tecnològics.
- 4.3. Programa de formació empresarial per a propietaris i gerents de pimes.
- 4.4. Finançament per a pimes.

Senén Florensa,
Posicionament Internacional

- 2.1. Proposta de constitució d'un eventual consell econòmic euromediterrani.
- 2.2. Barcelona, porta d'enllaç Àsia-Europa.
- 2.3. Barcelona, capital universitària del Mediterrani.
- 2.4. Barcelona, node logístic global.

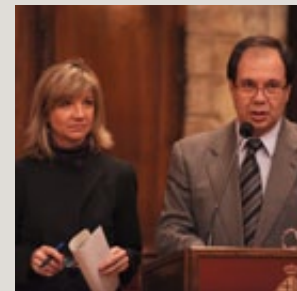
Francesc Fajula,
Atracció de Talent i Emprenedoria

- 5.1. Atracció de talent: màsters d'excel·lència global.
- 5.2. Projecte per introduir la cultura emprenedora a tot el sistema educatiu.
- 5.3. Barcelona International Networking Day.
- 5.4. Codi de comunicació dels emprenedors i empresaris en els mitjans de comunicació.
- 5.5. Pla d'atracció de talent (Barcelona Zona Franca de Talent).

Montserrat Vendrell,
Sectors Emergents

- 3.1. Creació d'un màster d'excel·lència global en disseny a Barcelona.
- 3.2. Barcelona Salut Global.
- 3.3. Barcelona Health Destination.
- 3.4. Suport a la candidatura de Barcelona per a la KIC de salut i ciències de la vida, que encapçala Biocat.

Gemma Pifarré i Jordi Tudela,
Cohesió Social

- 6.1. Model referent en habitatge accessible, a més de sostenible i mediterrani, en un entorn d'espai públic adaptat per a persones amb diferents necessitats especials.

El Banc de Sang i Teixits, model d'empresa pública capdavantera

El divendres 20 de gener es va celebrar el segon esmorzar estratègic del PEMB, en col·laboració amb Roca Barcelona Gallery.

En aquesta ocasió, el convidat va ser Ramon Pau Pla Illa, director gerent del Banc de Sang i Teixits (BST), que va parlar sobre els reptes i les oportunitats de creació de valor des del sector públic.

L'acte va ser inaugurat per Joan Trullén, vicepresident de Planificació Estratègica de l'AMB, i Francesc Santacana, coordinador general del PEMB, que va explicar que l'objectiu d'aquests esmorzars és donar a conèixer projectes motors de l'economia de l'àrea metropolitana de Barcelona. Va destacar que el Banc de Sang i Teixits n'és un bon exemple, ja que, a més de la seva missió essencial, és una empresa pública que genera nous models i tecnologies.

Francesc Santacana, Ramon Pau Pla i Joan Trullen (20 de gener, Roca Barcelona Gallery)

En la seva exposició, el Dr. Pla va explicar que l'aparició de la sida va generar la necessitat d'augmentar les transfusions de sang i que aquest fet va provocar un gran impacte en l'àmbit sanitari. Davant d'aquesta situació, el Govern de la Generalitat va fer una reordenació del sector, basant-se en la Unitat del Banc de Sang de la Vall d'Hebron, i va decidir crear una empresa de gestió pública.

La missió del BST és:

- Garantir l'abastament i el bon ús de la sang, els teixits i els medicaments cel·lulars al mercat sanitari català i global
- Contribuir a la reflexió ètica
- Impulsar la investigació biomèdica
- Assegurar la informació dels ciutadans i dels professionals de la salut

Actualment, el Banc de Sang i Teixits està integrat en la majoria d'unitats dels diferents hospitals als quals distribueix la sang i els teixits necessaris. Disposa d'una seu central, un proveïdor logístic –que distribueix els productes a 107 hospitals– i tres centres territorials.

El Banc de Sang i Teixits és una empresa pública del Departament de Salut de la Generalitat, amb unes característiques especials que li permeten tenir autonomia de gestió. El seu Consell d'Administració és el màxim responsable de la conducció estratègica i executiva de l'empresa. Aquesta característica permet que els canvis polítics no incideixin sobre la seva línia d'actuació. Té una facturació anual de 73 milions d'euros i 640 treballadors.

Les línies estratègiques del BST per al 2010-2015 són:

1. Satisfer la demanda social, garantint-ne la suficiència, seguretat i qualitat
2. Potenciar la investigació i la innovació
3. Ampliar els mercats
4. Desenvolupar un model de gestió basat en les persones
5. Assegurar la sostenibilitat economicofinancera

En aquest esmorzar van participar prop de quaranta persones, que van destacar que el BST és un referent en l'àmbit mundial i que cal buscar estratègies amb altres institucions per fer arribar els seus productes arreu del món.

El PEMB analitza quines són les tendències mundials i com impacten en les grans metròpolis

El passat 6 de febrer, es va presentar l'informe *Les tendències mundials i els seus impactes a les grans metròpolis*, impulsat i dirigit pel Pla Estratègic Metropolità de Barcelona. L'acte va ser coorganitzat amb el Cercle d'Economia i va comptar amb l'assistència de prop de 150 persones.

L'informe ha estat elaborat per Isabel Carreras Baquer, arquitecta i màster en Regional and Urban Planning Studies (LSE), i Anna Puiggròs Xirinachs, geògrafa i màster en Contemporary Urbanism (LSE), i supervisat per Andrés Rodríguez-Pose, professor de geografia econòmica de la London School of Economics (LSE), investigador d'IMDEA i vicepresident de l'Associació Europea de Ciència Regional.

Aquest estudi, que posa en relleu les principals tendències socioeconòmiques globals que causen impacte en les metròpolis, s'ha elaborat a partir de l'observació atenta de les discussions que s'estan duent a terme tant en l'àmbit acadèmic, com en l'àmbit institucional, social, empresarial i periodístic.

L'informe es divideix en dos blocs:

- En el primer es discuteixen les tendències que estan canviant l'estructura i el rol de les metròpolis en l'actualitat
- En el segon s'exposen les tendències diferencials que impulsaran les metròpolis en un futur pròxim.

Davant les amenaces i les oportunitats que aquestes presenten, s'entén que el futur passa per estratègies transversals de planejament i de creixement que integrin disciplines i dinamitzin els múltiples agents urbans, per tal d'obtenir un millor nivell d'eficiència del llegat infraestructural, social i institucional, entre d'altres. Aquestes estratègies han d'apostar per enriquir, en primera instància, el substrat

humà que constitueix la ciutat i afegeix valor a tots els elements d'un territori.

Per tant, les possibilitats i oportunitats que s'ofereixin als seus ciutadans, ja sigui a l'àrea metropolitana de Barcelona o a qualsevol lloc del planeta, seran determinants per fer front a possibles períodes de decreixement d'una ciutat. És el moment de passar de *smart cities* a *smart citizens*.

En l'acte van intervenir:

Presentació de l'informe

- **Jordi Alberich**, director general del Cercle d'Economia.
- **Joan Trullén**, vicepresident de Planificació Estratègica de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- **Andrés Rodríguez-Pose**, professor de geografia econòmica de la London School of Economics (LSE), investigador d'IMDEA i vicepresident de l'Associació Europea de Ciència Regional. Supervisor de l'informe.
- **Isabel Carreras**, arquitecta i màster en Regional and Urban Planning Studies (LSE). Autora de l'informe.
- **Anna Puiggròs**, geògrafa i màster en Contemporary Urbanism (Cities, Space and Society) (LSE). Autora de l'informe.

Taula rodona: Reaccions

Presentada i moderada per **Andrés Rodríguez-Pose**.

Membres:

- **Marc Bonavía**, fundador de Sit Mobile
- **Anna Molero**, directora general de Barcelona Activa, SA
- **Josep Joan Moreso**, rector de la Universitat Pompeu Fabra
- **Josep Roig**, secretari general de Ciudades y Gobiernos Locales Unidos
- **Gemma Sendra**, directora del Recinte Històric de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

En la presentació de l'informe es van exposar les principals tendències que s'han identificat en l'estudi, que són les següents:

PART 1: TENDÈNCIES DE CANVI ACTUALS

1. L'explosió de la metròpolis

- El món continuarà aglomerant-se. Sorgiran noves ciutats i moltes aglomeracions urbanes joves s'establitzaran i esdevindran més competitives.
- Les aglomeracions urbanes seran la clau de volta del futur socioeconòmic global. Emergiran noves conformacions territorials.
- La mida i la densitat d'aquestes urbs serà essencial per predir el seu èxit econòmic.
- Les connexions internacionals, les *pipelines*, catalitzaran processos de creixement socioeconòmic.
- El *buzz* local i el territori agafaran protagonisme i dinamitzaran la base econòmica local.
- Les tendències d'implosió i regressió urbana no s'aturen, caldrà prevenir-les.

Taula 1. Presentació de l'informe

2. De la *urbs* urbanitzada a la *civitas* planejada

- La urbanització augmenta a escala global, el món serà clarament urbà.
- Les ciutats mitjanes i petites guanyen importància i es consideren elements clau per a un desenvolupament cohesionat i sostenible.
- Les megaciutats representaran els reptes urbans del segle XXI més importants.
- La suburbanització es consolida com a tendència de masses. La seva expansió continuarà generant una forta fragmentació social i espacial.
- El gir cap al planejament urbà integrat marcarà l'èxit de les polítiques urbanes, tant als països desenvolupats com als països en vies de desenvolupament.

3. Geopolítica i noves rutes de la seda

- La geopolítica marca el futur. La variable distància (física, cultural, social, institucional i cultural) agafa rellevància com a element d'anàlisi i aporta un grau superior de realisme a la idea de globalització.
- El món es reequilibra i el capital es mou cap a nous territoris, desplaçant el centre de gravetat econòmic a les metròpolis i megaregions emergents d'Orient.
- Apareixen noves rutes comercials lligades als centres portuaris o aeroportuaris capaços d'oferir preus competitius i connectar economies potents orientades a l'exportació.
- Les economies emergents fan acte de presència alhora que entren al mercat global nous territoris anomenats "mercats frontera".
- Es plantegen noves vies de finançament i d'anàlisi per incrementar l'eficiència de qualsevol línia d'actuació metropolitana.

PART 2: TENDÈNCIES DIFERENCIALS DE FUTUR

4. Coneixement i capital humà: les bases del futur

- El capital humà desencadenarà potencial de creixement a les ciutats d'Occident. Ha arribat l'hora de l'economia del coneixement.

- El grau d'obertura i de diversitat d'oportunitats d'una ciutat dependrà del seu substrat de capital humà.
- Les ciutats que siguin prou enginyoses per adaptar-se i reinventar-se seran les que floriran socioeconòmicament.
- Vivim un procés de fuga de cervells que es pot invertir a mitjà termini si les metròpolis pugen al tren del coneixement.
- El concepte *smart* es vincularà fortament a l'economia del coneixement per no caure en la paradoxa de generar "ciutadans estúpids" enlloc de "ciutats intel·ligents".

5. Tecnologia i models d'innovació integrada

- El factor tecnològic continuarà accentuant i modificant els processos d'aglomeració.
- La tecnologia permet predir una nova revolució industrial i amenaça les economies d'escala. Apareixeran noves indústries i nous models de negoci.

Taula 2. Reaccions

- Els núvols de connexió virtual vinculats a la ciutat obriran portes a múltiples processos d'innovació.
- La tecnologia donarà poder al ciutadà atorgant-li més grau de llibertat i major capacitat d'influència.
- La innovació serà vista des d'una perspectiva que integri factors més enllà de la inversió en R+D.
- Els filtres socials marcaran la capacitat innovadora de les metròpolis.

6. La qualitat, sinònim de sostenibilitat

- La qualitat de vida serà l'element diferencial de les ciutats a l'hora de competir per atraure capital humà.
- El desenvolupament local no s'entendrà sense un concepte de sostenibilitat integral que agrupi visions socioeconòmiques i ambientals.
- Les ciutats europees seran les més ben posicionades en la cursa per assolir uns nivells de qualitat de vida més alts.
- Els models urbans de sostenibilitat ambiental buscaran superar els reptes referents al canvi climàtic aplicant, principalment, mesures de reducció i eficiència energètica.
- La sostenibilitat social s'equipararà en importància a la sostenibilitat ambiental.

7. Governança, l'àgora de creixement del futur

- La governança metropolitana s'haurà d'enfocar en clau de resiliència urbana.
- Els models de treball urbà implicaran més cooperació, més participació i menys competència.
- S'apostarà per un model en xarxa horitzontal en detriment de models lineals i verticals.
- Les xarxes socials afavoriran la participació de tots els agents urbans i la seva capacitat d'actuació conjunta serà el motor de canvi.
- La valoració de tots els coneixements diferencials que aporta un col·lectiu permetrà aplicar mesures més eficients i més perdurables en el temps.

Podeu consultar l'informe a la pàgina web del Pla: www.pemb.cat.

Pla Estratègic Metropolità de Barcelona

Ausiàs Marc, 7, 1r
08010 Barcelona
T. 933 187 051
F. 933 174 835
plaestrategic@pemb.cat
www.pemb.cat

L'Associació del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona és una associació privada sense ànim de lucre.

El Consell General de l'Associació el constitueixen més de tres-cents membres, entre els quals hi ha entitats privades, institucions públiques i administracions.

Xavier Trias

Alcalde de Barcelona i president del Consell General

Joan Trullén

President de la Comissió Delegada

Francesc Santacana

Coordinador general

D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, us informem que les vostres dades han estat incorporades en un fitxer automatitzat que ha estat prèviament comunicat a l'Agència de Protecció de Dades i que té com a titular el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.

L'ús de les vostres dades personals tindrà caràcter confidencial i es faran servir exclusivament per a activitats relacionades amb la promoció de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Puntualment es podran cedir aquestes dades a entitats col·laboradores per al mateix ús.

En el supòsit de voler exercir els vostres drets d'oposició, rectificació i cancel·lació, poseu-vos en contacte amb nosaltres a la seu social del carrer Ausiàs Marc 7, 1r.

Institucions promotores

Aena

Ajuntament de Barcelona

Àrea Metropolitana de Barcelona

Autoritat Portuària de Barcelona

Cambra Oficial de Comerç de Barcelona

Cercle d'Economia

Consell Comarcal del Baix Llobregat

Consell Comarcal del Barcelonès

Consorti de la Zona Franca de Barcelona

Comissió Obrera Nacional de Catalunya

Diputació de Barcelona

Fira de Barcelona

Foment del Treball Nacional

Generalitat de Catalunya

Unió General de Treballadors de Catalunya

Universitat de Barcelona

35 ajuntaments de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Ajuntament de Barcelona

Àrea Metropolitana
de Barcelona

